

Directie/bestuursverslag 2019

Inhoud

1.	(203) Algemene informatie	3
a.	Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm	3
b.	Doelstelling, visie, beleid en strategie i.r.t. belangrijkste activiteiten	3
c.	Juridische structuur	3
d.	Samenstelling directie en bestuur.....	3
e.	Statutenwijzigingen	3
2.	(204-207) Informatie over de activiteiten en financiële positie	3
a.	Activiteiten	3
b.	Effectiviteit en efficiency	6
c.	Verhouding kosten en opbrengsten fondsenwerving.....	6
d.	Methoden fondsenwerving en besteding	6
e.	Beleid m.b.t. omvang en functies van reserves en fondsen	7
f.	Beleggingsbeleid.....	7
g.	Vrijwilligersbeleid	7
h.	Communicatiebeleid	7
3.	(208) Informatie mbt directie/bestuur en Raad van Toezicht	8
a.	Taak en werkwijze van de directie/bestuur en Raad van Toezicht	8
b.	Bezoldigings- en vergoedingenbeleid.....	8
c.	Wijze van benoeming raad van toezicht en zittingsduur leden	9
d.	Hoofd- en nevenfuncties leden van Raad van toezicht.....	9
e.	Relevante nevenfuncties directeur/bestuurder.....	10
4.	(209) Verslag toezichthoudend orgaan	10
a.	Wijze waarop toezicht is gehouden op de strategie en prestaties	10
b.	Profielchets Raad van Toezicht	10
c.	Aantal vergaderingen in verslagjaar.....	10
5.	(210) Toekomstparagraaf.....	11
a.	Begroting komend boekjaar	11
b.	Geplande besteding middelen (programma's en activiteiten)	11
c.	Beoogde resultaten	12
d.	Corona	12

1. (203) Algemene informatie

De in dit directie/bestuursverslag vermelde informatie is ingedeeld conform de Richtlijn 650 en is, waar relevant, rechtstreeks overgenomen uit de Statuten en/of uit het vigerend meerjarenbeleidsplan van de Stichting. Voor uitgebreidere informatie wordt dan ook verwezen naar deze stukken.

a. Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

Stichting Landschapsbeheer Drenthe

b. Doelstelling, visie, beleid en strategie i.r.t. belangrijkste activiteiten

De stichting stelt zich ten doel:

Bij te dragen aan de zorg voor het Drentse (cultuur)landschap door het initiëren, stimuleren, coördineren, doen uitvoeren en uitvoeren van landschapsecologisch en cultuurhistorisch verantwoorde werkzaamheden. Daarbij staat herstel, behoud, aanleg en duurzame ontwikkeling van waardevolle landschapselementen centraal en worden naar vermogen mensen ingeschakeld die een zwakke positie op de arbeidsmarkt innemen. Zelfwerkzaamheid en (vrijwillige) inzet door bewoners(groepen), en grondeigenaren wordt daarbij gestimuleerd en ondersteund.

c. Juridische structuur

De organisatievorm is een zelfstandige Stichting (zonder winstoogmerk.)

De Stichting werkt landelijk samen in een samenwerkingsverband LandschappenNL.

d. Samenstelling directie en bestuur

Het bestuur van de stichting bestaat uit één persoon (directeur/bestuurder).

Het bestuur staat onder toezicht van de Raad van Toezicht. Taken, rollen en bevoegdheden van directie, bestuur en Raad van Toezicht zijn vastgelegd in de algemene Statuten en het directiestatuut.

e. Statutenwijzigingen

Oorspronkelijke statuten betreffen de oprichting van de Stichting per 5 oktober 2007.

Statutenwijziging per 4 april 2013, betreffen omzetting naar Raad van Toezichtmodel.

2. (204-207) Informatie over de activiteiten en financiële positie

a. Activiteiten

Onder de verzamelterm Streekbeheer worden een aantal basisactiviteiten (basistaken of prestatieafspraken) onderscheiden waaraan zowel de provincie als de gemeentes financieel bijdragen.

Daarnaast krijgt LBD van de provincie en/of van gemeentes aanverwante incidentele opdrachten (projecten).

Basistaken/Prestatieafspraken

Landschapsbeheer Drenthe valt onder de Algemene Subsidie Verordening (ASV) van de Provincie. Deze verordening schrijft voor dat jaarlijks de provincie een Programma van Eisen (PvE) opstelt, met een beschikbaar budget, op basis waarvan LBD een offerte maakt. De door de provincie goedgekeurde offerte wordt vastgelegd in een beschikking en is daarmee de prestatieafpraak.

In samenhang met deze prestatieafpraak worden jaarlijks eveneens met alle gemeentes prestatieafspraken vastgelegd (gemeentelijke jaarplannen). Daarnaast worden samen met de provincie, de gemeentes en andere partijen projecten ontwikkeld en uitgevoerd die bijdragen aan de doelstellingen van de Stichting.

Naast deze activiteiten in opdracht van de provincie en gemeentes onderneemt LBD beperkt activiteiten in het verlengde van het overheidsbeleid maar gefinancierd door particulieren en bedrijven.

Incidenteel biedt LBD op verzoek aanvullend op en in lijn met het overheidsbeleid bedrijfs- of particuliere adviezen aan ten behoeve van inpassing erven of bedrijven in het authentieke Drentse cultuurlandschap.

Gemeentelijke jaarplannen (vrijwilligers en regulier beheer)

Het doel van dit onderdeel is het integreren van het begeleiden van reguliere en nieuwe vrijwilligersgroepen en de uitvoering aan met gemeentes afgesproken objecten en kwetsbare terreinen. In het programma van Eisen stelt de Provincie dat het onderhoud aan deze terreinen en objecten waar mogelijk met vrijwilligers dient te worden gedaan. LBD ontwikkelt samen met gemeentes en bewoners een werkwijze om dit gebiedsgericht te organiseren.

In de jaarplannen valt:

- Structurele begeleiding vaste vrijwilligersgroepen
 - o Fruitboombrigades (onderhoudsploegen fruitbomen en boomgaarden)
 - o Landschapsbrigades (onderhoudsploegen terreinen, vennen, poelen, singels, hagen, houtwallen etc)
 - o Jeneverbesbrigades
 - o Werving en begeleiding nieuwe en incidentele groepen (initiatief LBD)
 - o Vorming permanente groepen/brigades
 - o Werkdagen bedrijven
- Faciliteren van (nieuwe) vrijwillige inzet in landschapsonderhoud (initiatief vrijwilligers)
- Planontwikkeling samen met burgers (initiatief burgers of overheid)

- Adviezen, presentaties, specifieke cursussen etc. op het gebied van landschap en groen
- Faciliteren bestaande groepen (specialistisch gereedschap ten behoeve van vrijwilligers, onkostenvergoedingen, zaai- en plantgoed).
- voorbereiding, coördinatie uitvoering, externe communicatie en interne afstemming t.b.v. de jaarplannen.

Thematisch/algemeen

Onder thematisch/algemeen vallen de niet direct aan gemeentes toe te wijzen activiteiten:

- Relatiebeheer, onderhoud contacten en afstemmen beleid/activiteiten met aanverwante organisaties in Drenthe
- Verankering vrijwilligers en ARBO. Dit betreft de indirecte ondersteuning, zoals organiseren van cursussen, ontwikkeling beleid, veiligheid, organiseren vrijwilligersdagen en het algemene gereedschapsdepot.
Dit onderdeel bevat tevens communicatie en voorlichting ten behoeve van werving en binding vrijwilligers en afleggen van verantwoording aan opdrachtgevers. Bijhouden van website, social media en nieuwsbrieven.
- De natuurwerkdag is een landelijk evenement in samenwerking met diverse organisaties waarbij in Drenthe op diverse locaties vrijwilligers aan het werk zijn. De provincie financiert met een relatief kleine bijdrage van gemeentes. De Natuurwerkdag is het grootste evenement voor groene vrijwilligers.
- Bomenwacht: monumentale bomen zijn een bijzondere soort landschappelijke objecten, waarvoor een andere financiële verdeling geldt dan voor de voorgaande onderdelen. Daarom wordt dit reguliere onderdeel als apart project benaderd.
De gemeentes en eigenaren financieren hoofdzakelijk, met een relatief kleine bijdrage van de provincie.

Uitvoermiddelen gebiedsplannen NND (Streekbeheer)

Dit betreft de beschikbare middelen voor uitvoering van plannen die voortkomen uit het streekbeheer, alsmede vergoedingen voor agrariërs die vrijwillig landschapselementen onderhouden. In 2019 heeft de provincie hier geen middelen voor gereserveerd via de prestatieafspraken. Lokaal werden projecten gefinancierd uit het budget ondersteuning bewonersinitiatieven. Hiervoor heeft de provincie in 2019 per gemeente een bedrag van € 50.000,- per jaar beschikbaar gesteld met als voorwaarde dat gemeenten eenzelfde bedrag besteden.

Reguliere Projecten

Soortenbeheer

Dit onderdeel valt volledig onder verantwoordelijkheid van de provincie en bevat activiteiten met betrekking tot ontwikkeling van projecten op het gebied van soorten (biodiversiteit) en faciliteren van specifiek hierop gerichte reguliere activiteiten.

Vrijwilligersnetwerk boerenlandvogels

Het actief begeleiden en faciliteren van vrijwilligers bij het beschermen van het weidevogelbestand en andere kwetsbare vogelsoorten in agrarisch cultuurlandschap.

Overige projecten

Naast de basistaken ontwikkelt LBD samen met de provincie en gemeentes overige projecten of opdrachten die bijdragen aan de doelstelling van de Stichting. De projecten en opdrachten hebben een op uitvoering gerichte insteek waarbij zoveel mogelijk bewoners/vrijwilligers worden betrokken.

Resultaten

De resultaten “kerndata” bestaan uit aantallen groepen vrijwilligers, gewerkte uren en uitgevoerde activiteiten en zullen worden opgenomen in het publieksjaarverslag en gepubliceerd op de website.

b. Effectiviteit en efficiency

De effectiviteit en efficiency wordt gewaarborgd door de projectmatige werkwijze en verantwoording aan de opdrachtgevers.

c. Verhouding kosten en opbrengsten fondsenwerving

In 2019 zijn geen kosten gemaakt specifiek ten behoeve van fondsenwerving.

d. Methoden fondsenwerving en besteding

Landschapsbeheer Drenthe is, via het samenwerkingsverband Landschapsbeheer Nederland, begunstigde van de Nationale Postcode Loterij (NPL). Activiteiten (regulier en projectmatig) worden in veel gevallen mede gefinancierd met NPL middelen. Jaarlijks rapporteert de Stichting via het samenwerkingsverband Landschapsbeheer Nederland aan de NPL welke besteding van het NPL geld zij voornemens is en welke zijn uitgevoerd.

Via de website en nieuwsbrieven communiceert Landschapsbeheer Drenthe dat het mogelijk is geld te doneren. In 2019 is via donaties € 0,- binnengekomen. Eventuele donaties worden niet voor een specifiek doel aangewend.

e. Beleid m.b.t. omvang en functies van reserves en fondsen

Met het oog op de maatschappelijke en politieke discussies rondom het thema landschap en de financiering daarvan heeft het bestuur besloten dat een continuïteitsreserve van ca 1 jaar organisatiekosten bedrijfseconomisch verstandig is.

Deze reserve wordt enkel ingezet als aan een van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Er is sprake van overbrugging van een afzienbare periode waarna er weer dekking is voor de activiteiten waarvoor de reserves worden ingezet.
- Middelen worden ingezet om te investeren in een nieuwe ontwikkeling (passend binnen de doelstelling) waarvoor reële mogelijkheden zijn financiële dekking te vinden of die een besparing opleveren voor bestaande werkzaamheden.
- Middelen worden ingezet voor een sociaal plan als een krimpscenario aan de orde is.

Middelen boven de continuïteitsreserve worden direct of middels vastleggen in een bestemmingsreserve besteed aan het realiseren van de doelstellingen van de Stichting als er geen alternatieve financiering voorhanden is.

f. Beleggingsbeleid

Landschapsbeheer Drenthe belegt niet.

g. Vrijwilligersbeleid

Het betrekken van burgers bij de uitvoering van de activiteiten van de Stichting is één van de hoofddoelstellingen zelf.

Vrijwilligers ontvangen voor hun werkzaamheden (bestede uren) geen vergoedingen. Wel worden gemaakte directe onkosten (zoals reiskosten) conform wettelijke bepalingen vergoed.

Voor z.g. mentoren, vrijwilligers die in opdracht van landschapsbeheer Drenthe werkzaamheden verrichten, is een beperkte dagvergoeding overeenkomstig de fiscale regelingen daaromtrent mogelijk.

LBD is geen opdrachtgever, maar faciliteert vrijwilligers bij hun activiteiten die bijdragen aan de doelstellingen van de Stichting LBD.

h. Communicatiebeleid

Gezien het belang van het brede netwerk van Landschapsbeheer Drenthe, draagvlak voor en betrokkenheid bij het overheidsbeleid door particulieren is communicatie met de verschillende doelgroepen belangrijk.

Landschapsbeheer wil door middel van verschillende communicatievormen de diverse doelgroepen bereiken.

- Vier keer per jaar wordt een digitale nieuwsbrief verzonden.
Landschapsbeheer Drenthe levert een bijdrage in het kwartaalblad van Het Drentse Landschap.
- Maandelijks vindt structureel overleg plaats met de accounthouder van de provincie.
- Jaarlijks vindt minimaal 2 keer overleg plaats met de gemeenten.
- De website wordt actueel bijgehouden.

- De pers wordt actief benaderd en in voorkomende situaties worden persberichten verzonden.
- Bij de projecten van enige omvang is een communicatieparagraaf opgenomen.
- Middels permanente of tijdelijke bebording bij projecten wordt aanvullende informatie over het project en het gebied/landschap verteld.
- Vrijwilligers en deelnemers aan projecten worden intensief op de hoogte gehouden van ontwikkelingen binnen het project d.m.v. projectgebonden nieuwsbrieven.
- Waar zich mogelijkheden voordoen en de juiste doelgroepen worden bereikt plaatst en bemenst Landschapsbeheer een stand.

De communicatie met de NPL wordt via het samenwerkingsverband Landschapsbeheer Nederland onderhouden.

3. (208) Informatie mbt directie/bestuur en Raad van Toezicht

a. Taak en werkwijze van de directie/bestuur en Raad van Toezicht

De Stichting heeft een raad van toezicht. De raad van toezicht bestaat uit een door de raad van toezicht vast te stellen aantal van tenminste 3 personen. In 2019 bestond de raad tot september uit 5 personen en de daarna uit 4 personen.

In de septembervergadering heeft 1 lid (Theo Spek) vanwege het moeten stellen van prioriteiten afscheid genomen. De ontstane vacature is in 2019 nog niet ingevuld.

De raad van toezicht houdt toezicht op de algemene gang van zaken binnen de stichting en de daarmee verbonden organisatie.

De directeur/bestuurder legt verantwoording af aan de raad van toezicht.

In de statuten is vastgelegd welke taken de raad heeft, de werkwijze en welke besluiten van het bestuur de goedkeuring van de raad van toezicht behoeven.

In de vergaderingen van de raad van toezicht stelt de raad relevante (beleids)zaken vast en legt de directeur/bestuurder verantwoording af.

Bij bestuurlijk overleg met de Provincie is de voorzitter en/of een ander lid van de raad van toezicht naast de directeur/bestuurder vertegenwoordigd.

Zie verder sub 4.

b. Bezoldigings- en vergoedingsbeleid

Leden van de raad van toezicht ontvangen voor hun werkzaamheden geen vergoedingen. Wel worden gemaakte directe onkosten (zoals reiskosten) conform wettelijke bepalingen vergoed.

Medewerkers in de organisatie, waaronder de directeur/bestuurder, ontvangen een bezoldiging conform CAO bos en natuur, onderdeel de Landschappen.

c. Wijze van benoeming raad van toezicht en zittingsduur leden

Leden worden conform de Statuten in de vergadering van de raad van toezicht benoemd.

De zittingsduur van de leden van de Raad van Toezicht is 5 jaar, vastgelegd in een rooster van aftreden. Na aftreden zijn leden volgens de statuten terstond herkiesbaar. In principe (de praktijk) worden maximaal twee termijnen vervuld.

d. Hoofd- en nevenfuncties leden van Raad van toezicht

De hoofdfunctie en relevante (neven)functies van de leden van de raad van toezicht zijn als volgt:

Klaas Smid (voorzitter)

Hoofdfunctie:

- Burgemeester gemeente Noordenveld (hoofdfunctie)

Nevenfuncties

- Lid ALV, Noord Nederlandse Coöperatie van Zorginstellingen
- Voorzitter Stichting Vrienden voor Promens Care, Promens Care

Akkelys Lukkes (lid en voorzitter financiële auditcommissie vanaf 15 maart 2018)

Hoofdfunctie

- Directeur bedrijfsvoering Wilhelmina ziekenhuis Assen

nevenfuncties

- Voorzitter Raad van Toezicht Dr. Nassaucollege
- Lid Raad van Toezicht Zorggroep Groningen

Peter Meister-Broekema

Hoofdfunctie:

- Senior onderzoeker bij de Hanzehogeschool

nevenfuncties

- N.v.t.

Jacob Mulder (lid):

Hoofdfunctie:

- zelfstandig melkveehouder

nevenfuncties:

- Lid van het Algemeen bestuur AND
- Lid van de ledenraad Friesland Campina

Theo Spek (lid)

Hoofdfunctie:

- hoogleraar Landschapsgeschiedenis en hoofd van het Kenniscentrum Landschap aan de Rijksuniversiteit Groningen (hoofdfunctie)

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht Nationaal Park De Hoge Veluwe;
- Voorzitter Stichting Verdronken Geschiedenis;

- Lid Adviescommissie Natuur Prins Bernhard Cultuurfonds;
- Voorzitter Wetenschappelijke Adviescommissie Geopark De Hondsrug;
- Bestuurslid Koninklijke Nederlandse Botanische Vereniging
- Member Editorial Board Rural Landscapes (Stockholm University Press);
- Bestuurslid Netwerk Historisch Cultuurlandschap;
- Lid Redactieraad Tijdschrift Vitruvius;
- Lid Comité van Aanbeveling Gebiedsfonds Drentsche Aa.

e. Relevante nevenfuncties directeur/bestuurder

- De directeur/bestuurder heeft geen relevante nevenfuncties.

4. (209) Verslag toezichthoudend orgaan

a. Wijze waarop toezicht is gehouden op de strategie en prestaties

Het vigerend meerjarenbeleidsplan heeft een looptijd van 2016 t/m 2019. Het meerjarenbeleidsplan bevat de strategie. In de vergaderingen van de raad van toezicht wordt het beleidsplan bediscussieerd en vastgesteld.

De prestaties worden met de opdrachtgevers vastgesteld. De raad neemt kennis van de jaarlijkse prestatieafspraken met de Provincie. De vergaderingen zijn afgestemd op de kwartalen. In de raadsvergadering wordt een (financiële) kwartaalrapportage, alsmede een prognoseresultaat behandeld.

Mondeling worden, indien relevant, grotere projecten en de visie en strategie toegelicht en besproken.

Er is een financiële auditcommissie, bestaande uit twee leden van de raad.

De auditcommissie bespreekt met de directeur/bestuurder en de administrateur de financiële stukken voor ten behoeve van de raadsvergaderingen. De raad blijft als geheel verantwoordelijk voor de goedkeuring van besluiten van de bestuurder.

Een van de leden van de auditcommissie is intensief betrokken bij de financiële rapportages en accountantscontroles op jaarrekening en projecten.

b. Profielschets Raad van Toezicht

Bij benoeming van leden van de raad van toezicht wordt het profiel gehanteerd zoals gepubliceerd op de website.

c. Aantal vergaderingen in verslagjaar

In 2019 heeft de Raad van Toezicht 3 keer vergaderd.

De vergaderingen hebben plaatsgevonden op 13 maart, 17 september en 21 november.

Buiten de vergaderingen om zijn via schriftelijke en telefonische communicatie besluiten m.b.t. de jaarrekening goedgekeurd.

De reden hiervan was gedeeltelijke uitval vanwege een operatie van de directeur/bestuurder.

Het meerjarenbeleid is vastgesteld t/m 2019. Om tijdig een actueel meerjarenbeleidsplan te kunnen vaststellen heeft in 2018 en in de meivergadering van 2019 de RVT op onderdelen hier al een dialoog over

gevoerd. Een belangrijk onderdeel was en is de voortzetting van het succesvolle streekbeheer, maar ook inzet van provinciale middelen in het noodzakelijke programmatische beheer van het bedreigde landschap met professionals. In de novembervergadering is voorgesteld het meerjarenbeleidsplan met 1 jaar te verlengen.

De financiële auditcommissie heeft voorafgaand aan de vergaderingen van de RVT eveneens 3 maal vergaderd.

5. (210) Toekomstparagraaf

a. Begroting komend boekjaar

Begroting 2020

Baten

Provincie	€ 1.185.013,00
Gemeenten	€ 585.916,00
Overig opbrengsten	€ 291.824,00
Postcodeloterijgelden	€ 187.500,00

Totaal baten	€ 2.250.253,00
--------------	----------------

Kosten

Directe projectkosten	€ 816.250,00
Personeel	€ 1.209.993,88
Organisatie	€ 271.650,00
Kapitaalslasten	€ 24.000,00

Totaal kosten	€ 2.321.893,88
---------------	----------------

Target	€ 71.640,88
--------	-------------

Resultaat	€ -
-----------	-----

b. Geplande besteding middelen (programma's en activiteiten)

Het Rijks- en provinciale beleid ten aanzien van het landschap in Drenthe zijn sterk in beweging. De beschikbare middelen zullen in de komende jaren vooral worden besteed aan het proces om burgers nog meer te betrekken en initiatieven te begeleiden bij het beheer en onderhoud aan hun eigen landschap en leefomgeving (streekbeheer). Dit gaat ten koste van besteding aan uitvoering door professionals.

Daarnaast zijn projecten langs programmalijnen ontwikkeld die aansluiten bij de behoefte en beschikbare middelen in de samenleving.

c. Beoogde resultaten

Het beoogde resultaat van dit proces is een gestage toename van de hoeveelheid door vrijwilligers aan het onderhoud van het landschap bestede tijd. Hierbij wordt vooral ingezet op het organiseren van bewonersnetwerken, waarin zowel ingezet wordt op meer betrokken grondeigenaren en vrijwilligers als op bestede tijd door reeds bestaande vrijwilligers.

Het beoogde resultaat in het landschap zelf is dat ongeveer eenzelfde hoeveelheid landschapselementen wordt onderhouden. In de praktijk vraagt dit de komende jaren vooral blijven investeren in de kwaliteit van het vrijwilligersnetwerk.

d. Corona

In boekjaar 2020 is sprake van een wereldwijde corona-crisis, die ook invloed heeft op de (economische) situatie in Nederland en mogelijk gevolgen zou kunnen hebben voor Stichting Landschapsbeheer Drenthe.

Op korte termijn verwacht de stichting een beperkt effect op het resultaat en/of het vermogen. De effecten op langere termijn zijn vooralsnog niet goed in te schatten. De Stichting heeft dit onderkend en zal indien nodig maatregelen nemen om aldan die toekomstige situatie het hoofd te bieden.